

Arkkitehtikutsukilpailu Torin ortodoksikirkon puoleisen laidan kehittämiseksi on ratkaistu

Arkkitehtikutsukilpailu koski Yliopistonkatu 17 ja 21 kiinteistöjä Turun torin laidalla. Suunnittelualue on arvokas paikka keskellä Turku. Kilpailutehtävä oli siksi erittäin vaativa. Tuomaristo ei valinnut voittajaa, mutta jakoi kaksi kunniamainintaa. Kilpailun järjesti alueen maanomistajat yhteistyössä kaupungin kanssa. Kilpailuun osallistui neljä ehdotusta.

Ehdotusten arkkitehtuuri oli modernia ja ympäristöarvot huomioivaa

Suunnittelukilpailu käytiin 2.5- 26.8.2024. Suunnittelukilpailuun kutsuttiin neljä suomalaista eturivin arkkitehtitoimistoa: Anttinen Oiva Arkkitehdit Oy, Sarc + Sigge Oy, ARCO Architecture Company Oy sekä Futudesign Oy.

Suunnittelualue on kaupunkikuvallisesti herkkä, merkittävä ja arvokas. Kilpailutehtävä oli erittäin vaativa. Tuomaristo on arvioinut ehdotukset kilpailuohjelmassa asetettujen arvosteluperusteiden mukaan. Kaupunkikuvalliset seikat ja arkkitehtoninen laatu muodostivat vain osan arviointikokonaisuudesta. Yksikään ehdotus ei pystynyt ratkaisemaan jokaista suunnitteluohjetta puutteita.

Ehdotusten arkkitehtuuri on modernia ja ne poikkeavat tyyliltään ja ratkaisuiltaan toisistaan. Kaupunkivihreyden säilyminen, näkymäkulmat ortodoksikirkon suuntaan sekä ortodoksikirkon piha-alueen huomioiminen ovat olleet kaupunkikuvallisen ja toiminnallisen suunnittelun keskiössä. Symmetrian teemat ovat myös nähtävissä jokaisessa ehdotuksessa. Tuomaristo huomioi positiivisena seikkana sen, että kaikissa kilpailuehdotuksissa oli panostettu vähähiilisyteen ja muihin ympäristöarvoihin kiitettävästi.

Kaikissa ehdotuksissa havaittiin teknistaloudellisia kehittämistarpeita. Joissain ehdotuksissa ne liittyivät toiminnallisuuteen, toisissa rakenteellisen toteutettavuuden haasteisiin. Huollon ja logistiikan osalta on monessa ehdotuksessa kehitettävää. Rakennusten sisäänkäynnit, liittyminen toriin, houkuttelevuus ja vehreys olivat tärkeitä arviointikriteereitä. Hotelli- ja toimitilarakennusten vertailua on tehty myös liiketaloudellisen toimivuuden perusteella.

Tuomaristo kuuli arvostelutyön aikana myös kaupungin liikennesuunnittelijaa, museovirastoa ja museokeskusta ja ortodoksista seurakuntaa.

Kilpailun ratkaisu ja tuomariston suositus jatkotoimenpiteiksi

Kilpailussa ei löytynyt voittajaa. Tuomaristo on päättänyt jakaa kaksi kunniamainintaa ehdotuksille ”Annex” (Sarc + Sigge Oy) ja ”Porrastuen” (Anttinen Oiva Arkkitehdit Oy). Tuomaristo suosittelee näiden töiden jatkokehittelyä yhteistyössä kiinteistönomistajien ja viranhaltijoiden kanssa. Tarkoituksena on kehittää kaupunkikuvallisesti ja toiminnallisesti ansiokas konsepti asemakaavamuutoksen pohjaksi.

Annex on aikaa kestävä, symmetrinen, harmoninen ja paikkaan mittakaavaltaan sopiva ehdotus. Matala räystäslinja ja kuparikatto sitovat rakennuksen ympäristöönsä kaupunkikuvallisesti. Kirkko näkyy hyvin ja rakennusten maantason liittyminen toriin luo aktiivista kaupunkitilaa. Massoittelu on onnistunutta, mutta pinta-alan ja korkeuden minimointi aiheuttaa selkeitä ongelmia tilojen sijoittelussa ja toimivuudessa. Ehdotuksessa olemassa olevat säilytettävät rakennukset tai niiden osat ovat aiheuttaneet selkeitä haasteita. Esitetyt säilytettävät lehmukset eivät todennäköisesti tule selviämään rakentamistoiminnan puiden juuristolle aiheuttamista vaurioista. Toimivampia ratkaisuja on kuitenkin kehitettävissä.

Porrastuen on yllättävä ja rohkea ehdotus, jossa porrastuva massa luo mielenkiintoisia tiloja. Arkkitehtuuriltaan Porrastuen on tinkimättömän linjakas ja laadukkaaseen julkisivudetaljikkaan perustuva symmetrinen ehdotus. Ehdotusta tulisi kehittää vaihtoehtoisena esitetyn kiviaineisen, vaalean julkisivuversion suuntaan. Kaupunkikuvallinen rooli on ympäristöään alistava ja suhde välissä olevaan

kirkkoon jää olemattomaksi. Tilallinen toiminnallisuus on ratkaistavissa ja pääasiallisesti onnistunutta. Ehdotus vaatii sellaisenaan uudisrakentamista ja vanhan osan purkamista. Kaupunkipuut ja vehreys on hyvin tutkittu myös viherkattojen osalta. Ehdotuksessa nähtiin paljon kehityspotentiaalia.

Alueen suunnittelu ja asemakaavoitus jatkuu palkittujen kilpailutöiden pohjalta

Alueesta valmistellaan kaavaluonnosta yhteistyössä maanomistajien kanssa palkittujen kilpailutöiden pohjalta. Työn edetessä tarkentuu kuinka paljon nyt esitetyt suunnitelmat toteutuvat lopullisessa kaavaluonnoksessa. Luonnokseen vaikuttaa maanomistajan tavoitteiden lisäksi myös kuntalaisten ja osallisten mielipiteet sekä eri viranomaisten näkemykset.

Tavoitteena on, että valmis kaavaluonnos viedään päätöksentekoon vuoden 2025 alkupuolella ja kaavaehdotus saman vuoden lopulla.

Kilpailun järjestäjät ja tuomaristo

Arkkitehtikutsukilpailun järjestäjinä toimivat Conficap Oy, Liedon Säästöpankkisäätiö sr sekä projektinjohtokonsultti Kinos Property Investment Oy. Kilpailu toteutettiin yhteistyössä Turun kaupungin kanssa.

Kilpailun tuomaristo:

- Jaakob Solla, arkkitehti SAFA, tuomariston puheenjohtaja
- Jouni Niuro, toimitusjohtaja, Liedon Säästöpankkisäätiö sr
- Erik Toivanen, toimitusjohtaja, Conficap Oy
- Arto Korhonen, toimitusjohtaja, Kinos Property Investment Oy
- Elina Rantanen, apulaispormestari, Turun kaupunki
- Nella Karhulahti, kaavoitusarkkitehti, Turun kaupunki

Lisätietoja:

Arkkitehtikilpailu: kilpailun tuomariston puheenjohtaja arkkitehti SAFA Jaakob Solla p. 040 511 9975, jaakob.solla@konkret.fi

Kaavamuutos: kaavoitusarkkitehti **Nella Karhulahti** p. 044 907 4057, nella.karhulahti@turku.fi